

توسعه فضای سبز شهری رهیافتی در پایداری زیست محیطی شهرها

زهرآپرنیان

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای برنامه ریزی شهری parnian69z@gmail.com

چکیده

پیامدهای توسعه شهری و معضلات زیست محیطی آنها، موجودیت فضای سبز و گسترش آن را برای همیشه اجتناب ناپذیر کرده است. شهرها در مقام کانون تمرکز، فعالیت و زندگی، برای این که بتوانند پایداری خود را تضمین کنند، چاره ای جز پذیرش ساختار و کارکردی متأثر از سیستم های طبیعی ندارند. فضاهای سبز شهری به عنوان بخش زنده و حیاتی ساختار مورفولوژیک و عامل اصلی توازن اکولوژیک شهرها، نقش بنیادین در پایداری زیست محیطی شهرها دارند. در این میان فضاهای سبز شهری به عنوان جزء ضروری و لایفناک پیکره یگانه شهرها در متابولیسم آنها نقش اساسی را دارا می باشد که کمبود آنها می تواند اختلالات جدی در حیات شهرها به وجود آورد. روش تحقیق از نظر هدف نظری _ کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی _ تحلیلی است. یافته های تحقیق گویای آن است که جهت نیل به پایداری شهری می بایست جنبه های ساختاری و عملکردی فضاهای سبز مورد توجه برنامه ریزان و مدیران شهری قرار گیرد. هدف این پژوهش پاسخگویی به این سوال است که چگونه می توان از طریق توسعه فضای سبز شهری به پایداری زیست محیطی در شهرها دست یافت. نتیجه آنکه اثرات توسعه فضای سبز در شهرها، سبب بهبود کیفیت زندگی شهروندان می شود و به طور کلی موجب ارتقای پایداری زیست محیطی شهر در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار می گردد.

کلمات کلیدی: فضای سبز شهری، پایداری زیست محیطی شهری، محیط زیست، توسعه پایدار شهری

۱- مقدمه :

گسترش سریع شهرها، پیشرفت های تکنولوژیکی و گرایش به سوی زندگی ماشینی، موجب آلودگی شهرها، تخریب محیط زیست و پوشش گیاهی شهرها و حومه آنها (زمین های کشاورزی، باغ ها) و از بین رفتن تعادل اکولوژیکی محیط شده است. از طرفی، با افزایش جمعیت و گسترش شهرنشینی، انسان ها به تدریج از طبیعت دور شده و تراکم بیش از حد جمعیت و دخالت در محیط طبیعی و ایجاد محیط های انسان ساخت، نیازهای زیست محیطی جسمی و روحی انسان را بیشتر آشکار کرده است (پوراحمد و همکاران، 29:1388). برای رفع این نیازها، انسان شهرنشین اقدام به ایجاد باغ ها و فضاهای سبز مصنوعی در داخل شهرها کرده است. پارک ها و فضاهای سبز به دلیل حمایت از سیستم های اجتماعی شهر و فراهم کردن خدمات